

Dosarul nr.2r-61/24
2-22035632-01-2r-30012024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Jomiru-Niculița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, M. Anton, A. Braga)

D E C I Z I E

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Prococpciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Lapmol”, reprezentată de avocatul Iavorski-Baidaus Ana,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lapmol” împotriva lui Bodiștean Alexandru cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat angajatorului,

împotriva încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel,

a c o n s t a t a t:

La 15 martie 2022, SRL „Lapmol”, reprezentată de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bodiștean Alexandru cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat angajatorului.

Prin hotărârea din 12 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 08 august 2023, SRL „Lapmol”, reprezentată de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 12 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de SRL „Lapmol”, reprezentată de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, din motivul că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu era în drept să declare apel.

La 19 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice, SRL „Lapmol”, reprezentată de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, constatarea instanței de apel referitor la expirarea valabilității procurii ca motiv de restituire a cererii de apel, este eronată, deoarece, procura din 18 noiembrie 2021, la data semnării mandatului nr. 1252936 din 21 noiembrie 2021, era valabilă. Termenul procurii stabilit până la data de 18 martie 2022 a fost stabilit pentru semnarea mandatului și nu pentru împuternicirile și drepturile procesuale ale avocatului. Astfel, nefiind necesar prezentarea unei noi procuri.

A susținut că, mandatul semnat legal la 21 noiembrie 2021 în baza procurii din 18 noiembrie 2021, este valabil pe o perioadă nedeterminată, până la momentul retragerii împuternicirilor de către client.

Afirmă că, faptul că pe parcursul examinării cauzei a expirat procura ce indică dreptul de angajare a avocatului și semnare a contractului de prestări servicii și mandat, nu constituie temei de restituire a cererii de apel.

Consideră că, împuternicirile avocatului au fost consemnate pe versoul mandatului, și avocatul dispune de drepturile procesuale în măsură deplină, fără careva limitări din partea instanței. La fel, legislația nu obligă avocatul să prezinte o procură sau procura să însoțească mandatul dacă acest mandat are indicate împuternicirile stipulate la art.81 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel la data de 21 decembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 19 ianuarie 2024.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul poștei electronice către recurent a copiei încheierii instanței de apel, prin scrisoarea datată cu 23 ianuarie 2024 (f.d.99). Astfel, recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Lapmol”, reprezentată de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, se constată că prin încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de SRL „Lapmol”, reprezentată de avocatul Iavorski-Baidaus Ana a fost restituit în temeiul art.369 alin.(1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 369 alin.(1), lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: părțile și alți participanți la proces, reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

În conformitate cu prevederile art. art. 80 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, împuternicirile persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Procurile eliberate în numele persoanei juridice conform actelor de constituire se semnează de către administrator sau de către altă persoană împuternicită. Valabilitatea procurii care confirmă împuternicirile reprezentantului în instanță de judecată încetează în temeiul art.255 din Codul civil.

Conform alineatului 7 al aceluiași articol, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În același timp, art. 81 din Codul de procedură civilă stabilește că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora.

Iar conform pct. 6 subpct. 2 din aceeași hotărâre, pe verso-ul mandatului se inserează împuternicirile avocatului, numele și prenumele clientului, semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Prin prisma acestor prevederi legale, la caz, se constată că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iulie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Lapmol” SRL împotriva lui Bodiștean Alexandr privind încasarea prejudiciului material cauzat angajatorului, a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 08 august 2023 prin intermediul poștei electronice, avocatul Iavorski-Baidaus Ana în interesele ÎCS „Lapmol” SRL a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei

Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 12 iulie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Din materialele dosarului rezultă că mandatul avocatului Iavorski-Baidaus Ana, seria MA nr. 1252936 din 21 noiembrie 2021 (f. d. 1), la rubrica numele și prenumele clientului, este semnatura lui Leșcenco Oleg, în temeiul procurii din 18 noiembrie 2021 (f.d.7).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, procura din 18 noiembrie 2021, prin care ÎCS „Lapmol” SRL îl împuternicește pe Leșcenco Oleg cu dreptul de a încheia contract de asistență juridică cu avocatul Iavorski-Baidaus Ana, pentru reprezentarea intereselor în fața tuturor organelor de stat în litigiul împotriva lui Bodiștean Alexandr, este valabilă până la data de 18 martie 2022.

La caz, Completul apreciază ca întemeiată concluzia instanței de apel, potrivit căreia la momentul semnării și depunerii cererii de apel, la 08 august 2023, avocatul Iavorski-Baidaus Ana nu dispunea de dreptul de a efectua această acțiune procesuală în numele apelantului ÎCS „Lapmol” SRL baza mandatului avocatului seria MA nr.1252936 din 21 noiembrie, deoarece valabilitatea procurii a încetat din momentul expirării termenului, 18 martie 2022.

Astfel, în circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a dispus restituirea apelului declarat de către avocatul Iavorski-Baidaus Ana în interesele ÎCS „Lapmol” SRL, în baza art. 369 al. (1) lit. d) din Codul de Procedură Civilă.

În context, este de menționat că legislația procesuală, de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unor drepturi de reprezentare. Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012). Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Completul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței confirmarea împuternicirilor sale de reprezentare, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la

concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Lapmol”, reprezentată de avocatul Iavorski-Baidaus Ana.

Se menține încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lapmol” împotriva lui Bodiștean Alexandru cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat angajatorului.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi